

BÆJAR- OG HÉRAÐSBÓKASAFNIÐ
HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ
LJÓSMYNDASAFNIÐ
ÍSAFIRÐI

ÁRSSKÝRSLA 2007

Almennt:

Útlán voru um 35.000 og gestafjöldi hér á Ísafirði rúmlega 40.000 sem er um 14,2% meira en s.l. ár. Nokkur samdráttur var í útlánum til stofnana og útlánum safnanna á Þingeyri, Flateyri og Suðureyri. Enn er vaxandi þjónusta við fjarnema í héraðinu og brýn þörf á að bæta aðstöðu hér á safninu fyrir framhaldsnema sérstaklega í greinum sem nýta gögn safnanna.

Alls voru 12 sýningar og atburðir á vegum safnanna á árinu og gestir um 700.

Nú eru 9 (9) tölvur tengdar netinu fyrir almenning, auk þess sem hægt er að tengja fartölvur gesta við netið með örbylgjloftneti innanhúss (hotspot).

S.l. sumar var sá háttur hafður á að opna safnið sérstaklega (utan venjulegs afgreiðslutíma) t.d. á sunnudögum þegar ferðamannastraumur er mestur í bænum s.s. við komur skemmtiferðaskipa.

Safnkostur bókasafnsins er nú líðlega 120.000 rit og safnkostur Ljósmyndasafnsins um 140.000 myndir.

YFIRLIT:

BÓKASAFNIÐ:

Bæjar- og héraðsbókasafnið samanstendur af aðalsafninu á Ísafirði, bókasöfnunum á Þingeyri, Flateyri og Suðureyri auk bóka gömlu lestrarfélaganna, sem eru enn á Hrafnseyri og Ástúni á Ingjaldssandi en bækur lestrarfélaga Mosvallahrepps og Mýrahrepps eru í geymslum safnsins. Áður hafa gengið inn í safnið á Ísafirði lestrarfélögin/bókasöfnin í Sléttuhreppi, Grunnavíkurhreppi, Snæfjallahreppi og tvö í Eyrarhreppi (Lf. Skutulsfjarðar og Bs. Hnífsdælinga). Lestrarfélag Ísfirðinga, sem var stofnað 20. janúar 1866, gekk inn í bókasafnið við stofnun þess 1889.

Bókasafnið starfar skv. [lögum nr. 36/1997](#)

ÚTLÁN:

Útlán bókasafnsins á Ísafirði á árinu voru 31.473 bindi (29.086 árið 2006) sem er um 8,2% aukning frá fyrra ári en útlán hreppssafnanna sem sameinuðust Ísafjarðarbæ fækkaði nokkuð og eru áætluð um 3.000 (4.500). Samtals voru útlánin 34.473 (33.586) á árinu. Töluvert meira er um að notkun/lestur bóka og reyndar internetsins í safninu, enda aðstaða nú mjög góð. Gera má ráð fyrir að innanhússnotkun sé a.m.k. 50% – þannig að heildarnotkun bóka safnsins séu um 52.000 bindi á ári.

UPPLÝSINGAÞJÓNUSTA:

Heimildaleitir nokkuð vaxandi, og eru áætlaðar um 2.300 og upplýsingabeirðir um 10.000 á árinu í aðalsafni.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að gestafjöldi hafi verið heldur meiri en á fyrra ári eða um 40.000 gestir. Húsið var opið utan venjubundins afgreiðslutíma á sunnudögum í sumar þegar skemmtiferðaskip voru í höfn.

SKRÁNING:

Unnið er að uppbyggingu tölvuskrár yfir allan safnkost (bækur, tímarit, myndbönd, hljómdiska, snældur, kennsluáhöld o.fl.) í söfnum í bæjarfélaginu. Skrár safnsins voru opnaðar á Internetinu haustið 1998 með vefbúnaði frá MikroMARC: <http://marc.isafjordur.is/mikromarc/> Safnkostur bókasafnsins í Bolungarvík var vistaður í gagnagrunni safnsins hér og opnað netaðgengi að honum á <http://marc.isafjordur.is/bolungarvik/>

SAFNKOSTUR:

Safnauki bókasafnsins á Ísafirði á árinu var -518 (-165 b.), en mikið af slitnum bókum og aukaeintökum var afskrifað á árinu. Safnkosturinn nú um 76.500 bindi samkvæmt aðfangaskrá. Utan aðfangaskrár eru um 6.000 bindi (þ.m.t. 2.500 bóka úr lestrarfélögunum norðan Djúps), alls er safnkosturinn hér í aðalsafni því um 82.500 b. Bókakostur hreppsafnanna í V.Ís. sem sameinuðust er um 37.400 (37.300) - heildarsafnkosturinn er því um 120.000 bindi.

GAGNABANKAR:

Safnið er í samstarfi við önnur söfn og menntamálaráðuneytið til að opna almenningi aðgang að erlendum gagnasöfnum án endurgjalds <http://www.hvar.is/> Viðskiptavinir safnsins hafa aðgang að Internetinu í aðalsafninu á 9 tölvum safnsins og þeir sem hafa eigin tölvur geta tengst gegnum innanhússnet safnsins.

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Unnið er að skráningu og þökkun skjalanna í sýrufriar umbúðir, jafnframt því sem unnið er að söfnun skjala í héraðinu. Skjalasafnið hefur tilsjón með skjalavistun og meðferð skjala Ísafjarðarbæjar m.a. í GoPro skjalavistunarkerfinu. Skjalasafnið starfar skv. [lögum nr. 66/1985](#)

LJÓSMYNDASAFNIÐ

Á árinu voru töluvert vaxandi umsvif á ljósmyndasafninu við afgreiðslu, afritanir, skráningu, frágang ljósmynda, filma o.fl. Með stofnun safnsins aukast möguleikar þess á að afla styrkja frá ýmsum sjóðum og ríki - til verkefna og jafnvel rekstrar í framtíðinni. Úrval mynda safnsins verður aðgengilegur á vefnum. <http://myndasafn.isafjordur.is/>

Á árinu bárust safninu nokkrar myndagjafir. Safnkostinum hefur að mestu verið komið fyrir í sýrufrium umbúðum í geymslum safnsins (alls nálægt 140.000 myndir).

GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ

Skráðir gestir á sýningum voru um 700 - sýningar og atburðir í húsinu voru:

Vestfirsk skáld – 6 húslestrar

Slátursýning

Þjóðbúningasýning

Með augum fréttaljósmyndarans

Leikfangasýning

Dúkkulísusýning

Jólasýning

Vonir standa til þess að framhald verði á frágangi kringum húsið og allt að sjúkrahússtúnið verði skipulagt og byggt upp sem hátíða- og útivistarsvæði.

ÑÁNARI SUNDURLIÐUN

BÓKASAFNIÐ:

ÚTLÁN:

Á árinu voru heildarútlán bókasafnsins á Ísafirði 31.473 (29.086) bindi. Í aðalsafni voru útlánin 25.873 (22.886), en til stofnana, hreppa o.fl. voru útlán um 5.600 (6.200) bindi. Útlán í hreppasöfnunum voru áætluð 3.000 (4.500) bindi. Heildarútlán í Ísafjarðarbæ voru því 34.473 (33.586) bindi. Útlán á hvern íbúa bæjarins eru um 8 b./íb. Bent er á að framangreindar útlánatölur eiga eingöngu við um rit sem eru lánuð út af söfnunum - lán á lesstofu, leskróka, handbókalán, blaða- og tímarítalán o.þ.h. eru ekki talin með en sú notkun hefur stórauðist með nýrri aðstöðu. Ekki er talin afritun gagna s.s.ljósritun eða skönnun. Auk þessa hefur orðið mikil aukning notkunar á Internettölvum í safninu, en þau not eru ekki mæld. Miðað við erlend viðmið má gera ráð fyrir að heildarnotkun (útlán og innanhússnotkun) á árinu 2006 hafi verið liðlega 52.000 bindi.

MILLISAFNALÁN:

Rit lánuð öðrum söfnum voru um 100, og rit fengin að láni voru 37. Hljóðbækur (blindrabækur) fengnar að láni voru 140.

ÖNNUR ÚTLÁN:

Auk venjulegra útlána voru um 300 bækur sendar íbúum sýslunnar. Í stofnunum voru lánaðar út um 4.600 bækur. Önnur útlán m.a. til skipa voru um 700. Alls voru þessi útlán um 5.600.

SÖGUSTUNDIR:

Sögustundum fyrir ísl. börn var hætt um haustið 2005 og meiri áhersla lögð á samstarf við leikskólana. En pólskar sögustundir voru 13 (19) og komu 56 (96) börn.

SAFNKYNNING:

Safnkynningar voru fyrir yngri bekki grunnskóla (Ísaf., Flat. og Suðureyri) voru 10 (3) og komu 151 (24) barn, fyrir leikskóla voru 39 (33) kynningar og komu 278 (312) börn, fyrir Dægradvöl GÍ 8 (14) og komu 57 (123) börn. Á þingsdaginn komu 85 (100) börn á skipulagða dagskrá. Flutningur á leikritinu Mæja spæja (samv. RÚV og bókasafna) komu 40 börn og uppskeruhátíð sumarlesturs 50 gestir. Samtals komu 661 (835) gestir á þessa kynningaratburði.

PANTANIR:

Á árinu voru afgreiddar álíka margar pantanir á bókum (vegna lána) og áður eða um 150.

LÁNÞEGAR:

Áætlað er að lánþegar sem koma í safnið á Ísafirði að staðaldri séu um 800. Verð skírteina var 1600 kr., en börn á grunnskólaaldri fá fyrsta skírteini ókeypis.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að a.m.k. 40.000 gestir hafi komið í safnið á Ísafirði á árinu, sem er veruleg auknin frá fyrri árum.

SKRÁNING:

Bókasöfn í eftirtöldum sveitarfélögum í héraðinu hafa verið skráð að mestu í tölvukerfi safnsins hér: Nauteyrarhr. (safnið er nú á Hólmavík), Reykjarfjarðar-, Ögur- og Snæfjallahr., (söfnin eru nú í kössum í Súðavík), Súðavíkurhr., Flateyrarhr., Mýrahr. (safnið er á Ingjaldssandi) og Mosvallahrepps (í geymslum aðalsafns). Unnið er að því að skrá safnið á Suðureyri (70%), og áætlað að skrá safnið á Þingeyri í kerfið á næstunni, eða þegar safnið hefur verið endurskipulagt. Lokið er skráningi á öllum safnkosti lestrarsals og útlánadeildar aðalsafnsins. Auk þessa er safnkostur Grunnskólans á Ísafirði fullskráður.

SAFNKOSTUR:

Í árslok taldist safnkosturinn á Ísafirði um 76.500 en var (76.996) eintök í ársbyrjun. Ný rit (aukning) voru 1.543 miðað við aukningu upp á (1.189) eintök s.l. ár. Keypt voru 1.239 (1.113) rit, og bækur gefnar safninu voru 126, miðað við (76) s.l. ár. Afskrifaðar voru 2.061 bók (1.354 s.l. ár). 52 (142) bækur voru bundnar inn. Heildarsafnkosturinn er um 82.500 bindi þar sem nokkuð er til af óskráðu efni. Safnkostur hreppsafnanna er um 37.400. Bókakosturinn í heild er því um 120.000 bindi.

GAGNABANKAR:

Safnið hefur frá árinu 1992 haft tölvusamband við gangabanka innanlands og erlendis og síðar á Internetinu. Nú hafa söfn landsins samið um aðgang að helstu gagnagrunnum á landsvísu þannig að öll söfn fái aðgang að þeim hindrunarlaust gegnum síðuna <http://www.hvar.is/> Safnið hefur undanfarin 15 ár veitt lánþegum aðgang að Internetinu, fyrst með 1 vél á módemi en nú 9 vélar tengdar SDSL. Þannig hefur safnið beinan aðgang að nánast öllum heimildum í söfnum innanlands og fjölda erlendis, gögnum sem hægt er að útvega með skömmum fyrirvara með millisafnalánum, ljósritum, eða beint um tölvusamband - þessi aðstaða gerir safninu kleift að veita sambærilega þjónustu og hægt er að veita í stórum söfnum á höfuðborgarsvæðinu.

VEFUR:

Vefur safnanna er <http://safn.isafjardur.is/> - og er unnið að því að koma meira efni á vefinn. Bókasafnið hér er fyrsta almenningsbókasafn landsins sem veitir aðgang að skráum sínum á vefnum <http://marc.isafjardur.is/mikromarc/>

STARFSLIÐ:

Að mestu óbreytt frá fyrra ári: Edda B. Kristmundsdóttir, bókasafnsfræðingur (100%), Elín Magnfreðsdóttir, bókaforstjóri (100%), Jóhann Hinriksson, forstöðumaður (100%) og Helga Aspelund í 66% og Sigurlaug Bjarnadóttir í 33% og bráðabyrgða hefur Hulda Bjarnadóttir hlaupið í skarðið (33%). Inga María Guðmundsdóttir bókasafnsfræðingur í 50% stöðu. Jóna Símonía Bjarnadóttir sagnfræðingur starfar sem skjalavörður (100%) við Héraðsskjalasafnið. Davíð Kristjánsson er bókaforstjóri á Þingeyri, en hann hefur jafnframt sinnt bókbandi fyrir safnið og Pétur Þorkelsson er bókaforstjóri á Flateyri og Marías Þórðarson á Suðureyri.

ÚTLÁNATÍMAR:

Útlánaafgreiðsla safnsins hefur verið opin 33 klst. á viku (virka daga kl. 13-19 og laugard. 13-16). Þjónusta utan venjulegs afgreiðslutíma hefur aukist verulega undanfarið, mest gegnum síma og netpóst - upplýsingavakt gegnum síma og tölvusamband er að jafnaði frá kl. 10 til 18. Einnig var safnið opið utan venjulegs afgreiðslutíma sumarmánuðina þegar skemmtiferðaskip vor í höfn. Hreppasöfnin fyrrverandi á Þingeyri, Flateyri og Suðureyri eru opin að jafnaði 2 klst. á viku vetrarmánuðina.

STOFNANIR:

Þjónusta við stofnanir (þ.e. sjúkrahús, öldrunardeild, dvalarheimili (Hlíf), skólaskrifstofa, dagheimili og hótelið) var með svipuðum hætti og undanfarið. Farið er einu sinni í viku á sjúkrahúsið og Hlíf og afgreiðslu sinnt að jafnaði 3-4 klst. í hvert skipti.

SKÓLAR:

Bókaforstjóri Grunnskólans á Ísafirði skráir nú safnkost skólans beint í kerfi safnsins, en skólinn hefur haft aðgang að bókasafnskerfinu nokkur undanfarin ár þar sem útlán eru einnig skráð. Framhald var á safnkynningu fyrir nemendur Grunnskólans í samvinnu við skólasafnvörð. Safnið þjónar nemendum sem eru í fjarnámi með útvegum heimilda og aðgengi að gagnaböndum og leiðbeiningum um notkun þeirra og veitir þeim aðstöðu á safninu eftir því sem hægt er og standa vonir til þess að losa megi pláss á 3ju hæð til nota fyrir fjarnema - amk fyrir þá sem eru í framhaldsnámi í þeim greinum sem þurfa aðgang að bóka- skjala- og myndasafninu. Bókasafnið hefur sinnt þörfum nemenda Menntaskólans fyrir ítarefni (bækur / tímaritsgreinar o.fl.) eins og áður að verulegu leiti.

HREPPSBÓKASÖFN:

Samstarf við hreppasöfn í héraðinu eru skv. lögum – þetta samstarf var með líku sniði og undanfarin ár. Eftir sameiningu sveitarfélagana er aðeins Súðavík eftir. Bókakostur þessara hreppa er skráður að mestu leiti í tölvu safnsins á Ísafirði - íbúar héraðsins hafa nú aðgang að skráum safnsins eins og aðrir á Internetinu, sama gildir um bókasafnið í Bolungarvík þó það sé ekki í formlegu sambandi.

-

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Árið 2007 bárust safninu 26 (18) skjalaafhendingar og fyrirspurnir voru nokkru meiri en áður eða 40 auk minniháttar fyrirspurna sem ekki þykir taka að bókfæra sem afgreiðslu. Þá stóð safnið að jólasýningu á Gamla sjúkrahúsinu í samstarfi við bóka- og byggðasafn eins og áður. Unnið var áfram að söfnun skjala og athugun á ástandi í skjalageymslum í héraðinu. Eins voru nokkrir einstaklingar við fræðistörf á safninu til lengri eða skemmi tíma. Í árslok 2007 voru færslur í aðfangabók 3746 (3720). Safnið sinnti jafnframt ráðgjöf og þjónustu við bæjarskrifstofur eins og áður.

-

LJÓSMYNDASAFNIÐ:

Safninu bárust um 5 (6) einkamyndasöfn, þ.á.m. filmur frá Jóni Páli Halldórssyni af myndum sem voru á sýningu hans hér í apríl. Á árinu 2007 fékk safnið upb 90 fyrirspurnir auk þess sem safnið útvegaði myndir í ýmsar útgáfur á árinu, sem er öllu meira en árið áður. Í safninu eru nú liðlega 140.000 filmur og ljósmyndir. Úrval úr safninu hefur verið gert aðgengilegt á vefnum <http://myndasafn.isafjardur.is/>

Áætlað er að flytja myndiefni (sérstaklega gamlar pappírsmýndir) yfir á þennan grunn eftir því sem mannaflí leyfir, en skönnun mynda er nokkuð tímafrek vinna. Sótt hefur verið um rekstrarstyrk úr Safnasjóði til verksins en ekkert fengist umfram lága verkefnastyрки. Safnið fékk 1.000.000 styrk úr Þjóðhátíðarsjóði til að afrita elsta hluta myndasafnsins.

STJÓRN:

Menningarmálanefnd Ísafjarðarbæjar fer með málefni safnanna.

Í Menningarmálanefnd Ísafjarðarbæjar eiga nú sæti:
Ingi Þór Ágústsson, formaður, Hrannargötu 3, Ísafirði
Inga Ólafsdóttir, Hafnarstræti 7 Ísafirði
Anna Sigríður Ólafsdóttir, Heimabæ 2 Ísafirði

14. apríl 2008

Jóhann Hinriksson